

CZIGÁNY DEZSŐ (1883-1938)

Nizzai részlet, 1927 körül | Nice, around 1927

Olaj, vászon | Oil on canvas, 68 x 51,5 cm
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Czigány Nice

Kezdő ár | Starting price: 30 000 000 Ft / 83 333 EUR
Becsérték: 50 000 000 – 70 000 000 Ft
Estimate: 138 889 – 194 444 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

Czigány Dezső festőművész gyűjteményes kiállítása
a IV. Váci-utca 18. sz. a. Székely Aladár fotóműteremben, Budapest, 1927. XI. 13.

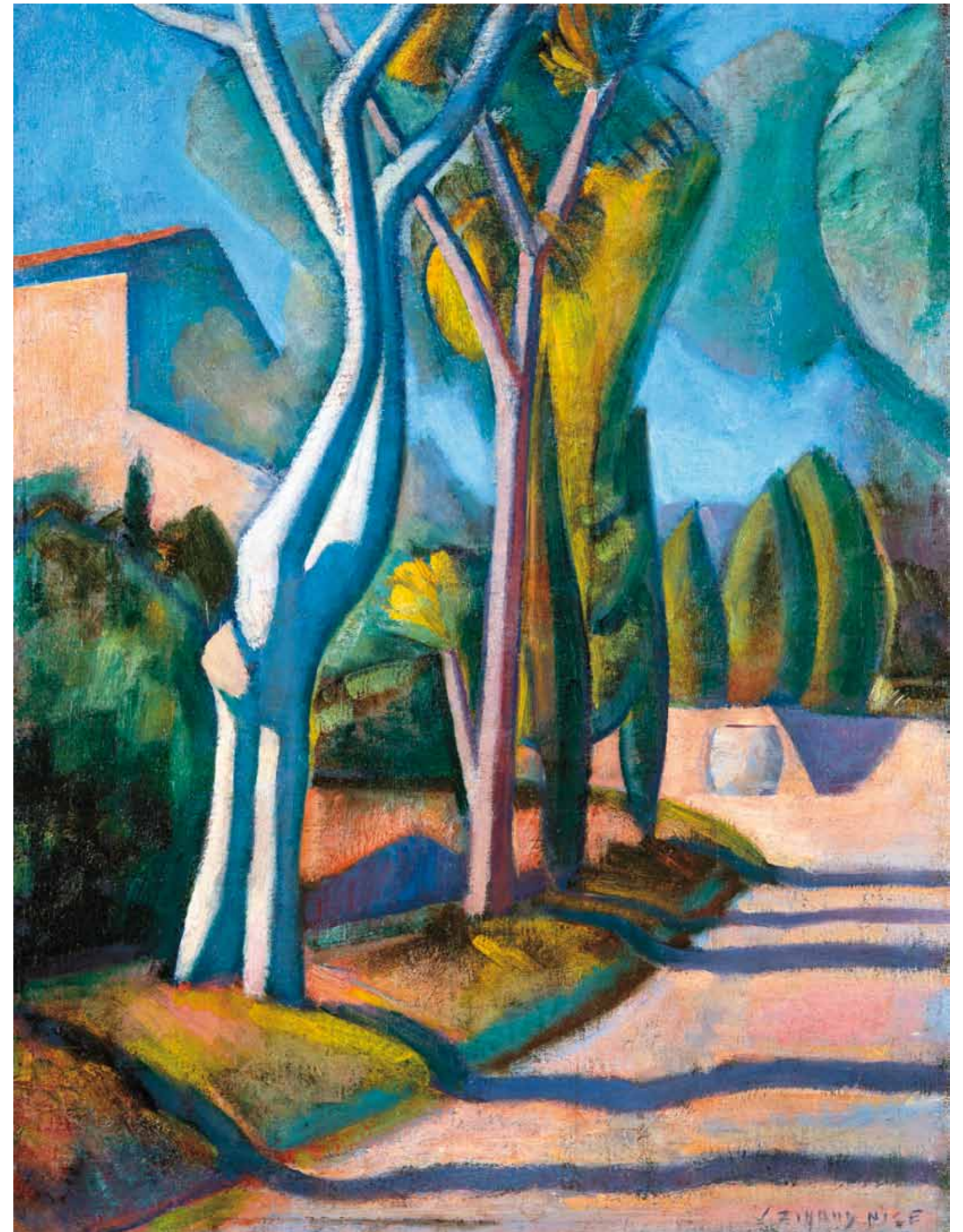
Czigány

1927

Néhány majdnem találmásra kiragadott, Magyarországot érintő hír 1927-ből: Január 1. Új fizetési eszköz, a pengő került bevezetésre az elértéktelenedett korona helyett. Július 24. A londoni sakkverseny Magyarország győzelmével végződött. Szeptember 22. László Fülöp, a híres magyar festő, Budapestre érkezett. A művész azért jött, hogy Horthy Miklós kormányzó arcképét megfesse. November 18. Gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter beterveztette a numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslatot. November 25. Rippl-Rónai József, a nagy magyar festő meghalt. December 31. Az éjjeli sínautójáratok megindultak.

1. Nizza, képeslap

2. Franciaország, Nizza, Promenade des Anglais, jobbra előtérben a Palais de la Méditerranée, 1933, Fortepan

1927, NIZZA

Ugyanekkor a dél-francia tengerpart egyik leggyönyörűbb ékkövének számító Nizzában, a lehető legteljesebb béke honolt. Az 1927-ben kiadott Lloyd útikönyvben a következők olvashatók: „A francia Rivierának a maga különös természeti fekvése adja meg sajátosan lágy, telen is langyos éghajlatát és ennek következtében majdnem tropikus jellegű növényzetét. Az egész partvidék délkelet felé néz, a napfény szabadon és erősebben éri és a mögötte álló hegyláncról úgy verődik vissza, mint egy sima falról. Az ég itt csaknem mindig tiszta kék, még a téli hónapokban is. A hosszú ideig tartó nyár és a rövid esős időszak a Rivierán egy sajátos, majdnem afrikaihoz hasonló növényzetet teremtett.

A pálmafa és agave vadon nő végesvéig a tengerparton és a hegyoldalban. Olajfa, mirtus, oleander árnyékolja be az utakat, narancskertek virítanak a hegy oldalán, szabadon nő a mandarin, a banán, a citrom, a füge, a datolyapálma, a gránátalma, a jánoskenyérfa és mindenféle a pálmák és ciprusok. Nice (a legtöbb európai nyelven Nizza), a francia Riviera legnagyobb városa, mint egy hosszú diadém közepén csillogó nagy drágakő, valami különös természetességgel egyesíti magában a nagyvárost és a fürdőt, a kultúra ragyogását és a tengervidék romantikáját, a luxusba szédülő életet és évszázadok patinás hangulatát. Sokszínűségében szinte minden oldaláról más és más képet mutat.”

3. Kilátás a várból, Nizza, archív felvétel

4. Franciaország, Nizza, Place Masséna, Városi Kaszinó (Casino municipal), 1935, Fortepan

5. Henri Matisse: Tájkép, 1918, magántulajdon

6. Henri Matisse: Fehér ruha, farkasszój, 1921, magántulajdon

7. Czigány Dezső: Provance-i fasor, 1930 körül, magángyűjtemény

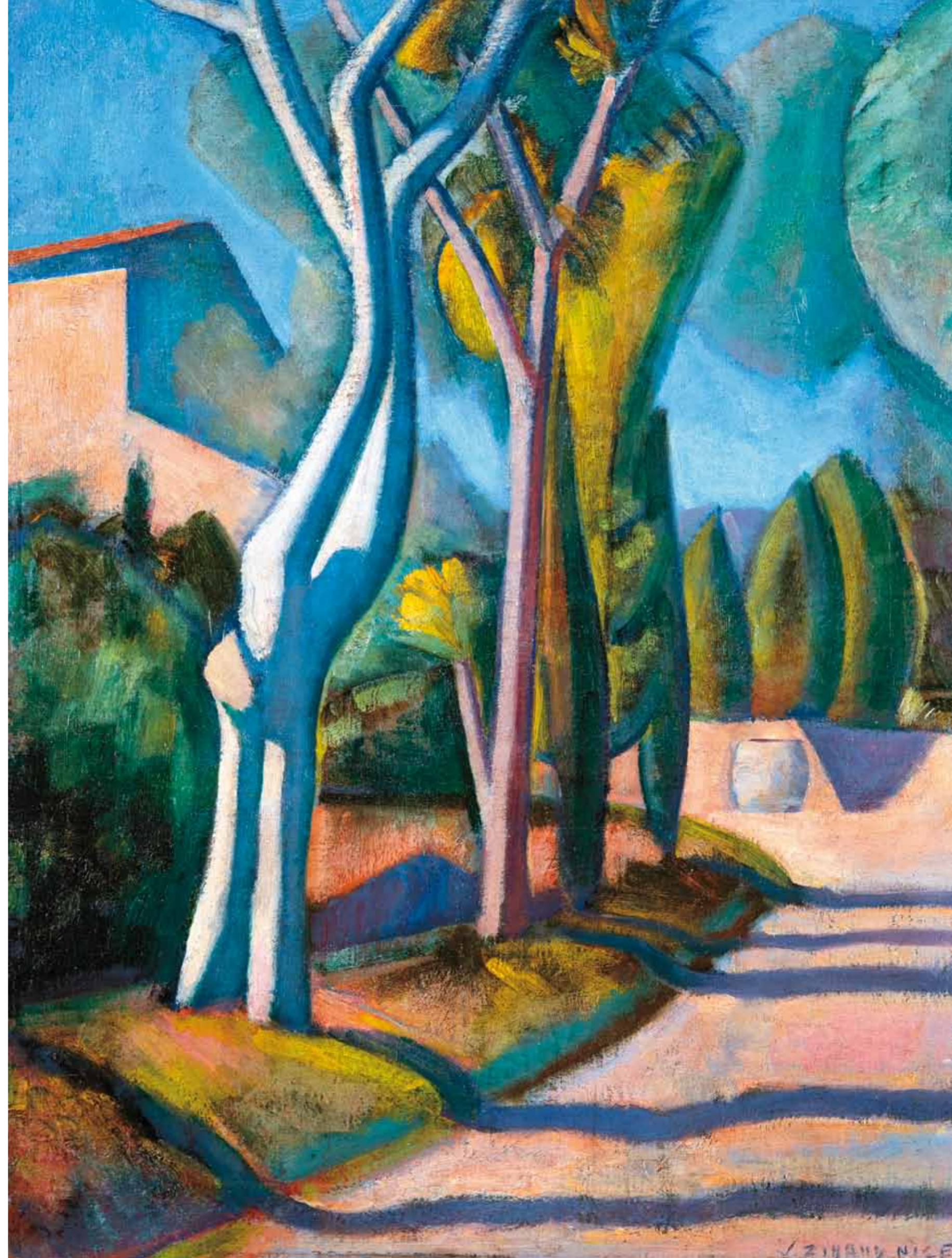
8. Mattis Teutsch János: Hajladozó fák, 1918, magántulajdon

1927, NIZZAI RÉSZLET

Czigány Dezső 1926 és 1930 között tartózkodott huzamosabb ideig ezen a földi paradicsomnak is beillő helyen. Festői életművének egyik leggyönyörűbb sorozata jött létre ekkor, melyek ma köz- és magángyűjtemények féltve őrzött darabjai. S bár lakhelyéről elkalandozva, Czigány megfestette a közeli Villefranche, Cagnes, Cimiez, Beaulieu és St. Paul tájait is, legszebbek mégis az új otthonául kiszemelt Nizzában születtek. A pálmákkal szegélyezett tengerparti sétányok, a buja délszaki növényzettel dús utcák és kertek, a piros tetős házak szebbnél szebb képekhez adtak inspirációt. A most aukcióra kerülő, még a dél-francia sorozatból is kiemelkedő kvalitású *Nizzai részlet*, tulajdonképpen tökéletes illusztrációja a fentebb idézett, korabeli Lloyd útikönyvben leírtaknak. A lazacrózsa szín különböző árnyalataiban pompázó, épített környezet és az ezernyi zöldből kibomló nedvdús növény-

zet tökéletes összhangban olvad kompozíciójá. A vakító napfény fölérősíti, a paradús tengeri levegő pedig összeolvasztja ezeket a delikát színeket, hogy azután ezt az egészet mintegy keretbe foglalja az égszínké, kristályosan áttetsző levegő. Czigány festészete ebben a néhány, francia Riviérán töltött évben teljeseedett ki, és vált egyenrangúvá a kortárs francia festészet legjavával. S bár nem titkolt szándékuk szerint, a Czigány-család véglegesnek hitt otthonául választotta Nizzát, a festő nem vágta el végérvényesen a Magyarországhoz fűződő szálakat sem. Így kerülhetett sor 1927 őszén arra a kiállításra is, melyet a híres fotóművész, Székely Aladár budapesti műtermében rendezett legújabb műveiből. A hazai kritika kivétel nélkül az elragadtatás hangján méltatta ekkor Czigány Dezső felszabadult, modern és gyönyörű képeit.

RUM ATTILA

CSIZGÁNY DEZSŐ